

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2017-06-09
Besvaras senast
2017-06-27

Till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

2016/17:575 Den högre utbildningens lönsamhet

Den internationella konkurrensen tilltar. Allt fler sektorer agerar på en EU-gemensam och ofta global marknad. Saker som tidigare bara såldes i närområdet kan nu exporteras till tidigare okända marknader. Omställningen till industrisamhälle tog plats för hundra år sedan – omställningen till kunskapsintensivt tjänstesamhälle är här i dag.

Genom den här mandatperiodens budgetar, som bygger på ett samarbete mellan den rödgröna regeringen och Vänsterpartiet, har skatten på arbete och därmed utbildning höjts i flera steg. Sammantaget har skatterna på jobb och tillväxt höjts med mer än 40 miljarder kronor. Samtidigt förbereds bland annat nya 3:12-regler, som skulle innebära omkring 5 miljarder i skattehöjningar för små och medelstora företag om de införs.

Detta slår hårt och brett. En grupp med kraftigt försämrade framtidsutsikter är Sveriges studenter. Med höga marginalskatter minskar incitamenten att studera i den högre utbildningen, och för dem som påbörjat studier sjunker utbildningspremien sett över ett arbetsliv. När vi som allra mest behöver ställa om till ett kunskapssamhälle har regeringen valt att göra det mindre lönsamt att plugga.

Sverige är redan i dag ett av de länder i västvärlden där det lönar sig minst att utbilda sig. Enligt OECD är vi det land i organisationen där det lönar sig allra minst. En marginalskatt på 60 procent riskerar att förstärka denna olönsamhet. Dessutom riskerar detta att påverka företagets framtida kompetensförsörjning och därmed Sveriges konkurrenskraft. Trots detta väljer regeringen att göra det ännu mindre lönsamt att studera.

Lönsamheten i att studera vidare påverkas även till stor del av om studenten väljer en utbildning som efterfrågas på arbetsmarknaden, där dimensioneringen av antalet platser på respektive utbildning påverkar. I april tillsatte regeringen en utredning om resurstilldelning till och styrning av lärosätena, som delvis kommer att adressera frågan. I kommittédirektivet (dir: 2017:46) står att utredaren ska föreslå följande:

”hur ansvaret för dimensioneringen av utbildningsutbudet ska fördelas mellan regeringen och lärosätena för att säkerställa kompetensförsörjningen och andra samhällsbehov.”

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Helene Hellmark Knutsson:

1. Förbereder statsrådet och regeringen några reformer eller initiativ som kan skapa starkare drivkrafter att utbilda sig i Sverige?
2. Hur ställer sig statsrådet och regeringen till att förändra dimensioneringen av antalet utbildningsplatser genom resurstilldelningssystemet så att utbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden får fler platser i förhållande till utbildningar med lägre arbetsmarknadsanknytning?

.....

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander